

úroveň 1	A M L E S O P U I
úroveň 2	T J Y N V Z D K Š R O U A U E U
úroveň 3	C H B
úroveň 4	Č Ž Ř
úroveň 5	C H F G
úroveň 6	Ď Ť Ň Q W X

Sada 2

Čteme si o Karlu IV.

Cíle

- radost z přečtení celé knížky
- radost z nových znalostí

Náměty na aktivity před čtením, při čtení a po čtení

Autorské poznámky

- „vědecká knihovnička“
- průvodcem bude lišák, můžete si ukázat, že lišák je průvodcem dějepisnou vlastivědou ve 4. a 5. ročníku
- ve slovníčku římská číslice, možná by bylo vhodné žáky seznámit s římskými číslicemi v rozmezí I–V

Náměty k jednotlivým stranám

Str. 1

Téma: král a císař Karel IV.

- Znáte nějakého krále nebo císaře? Třeba i z pohádky?
- zde římská číslice IV., upozornit na čtení Čtvrtý

Str. 2

Téma: matka

- Co znamená starobylý?
 - Jaké ovoce lišák nese? Proč asi nenese ananas nebo kiwi?
- lze případně rozvést: Ze kterého českého rodu? (Přemyslovců)

Str. 3

Téma: otec

- Jak se dá z obrázku usoudit, co dělal otec Karla IV.? Jaký byl? (rád bojoval)
 - Co nese lišák? Proč to nese?
- není třeba rozebírat, že se jedná o Jana Lucemburského, spíše se zaměřit, jaký mohl být Karlův otec podle obrázku

Str. 4

Téma: rozvoj země

- Z obrázku zkus poznat, čím Karel IV. českou zemi rozvíjel. Jak můžeme rozvíjet zemi? (náповěda v obrázku: například zakládáním rybníků)
 - Proč se rybníky zakládají? (nejen kvůli potravě, díky nim se i odvodňuje krajina, zakládají se pole, zároveň se zde voda zadržuje v krajině)

Str. 5

Téma: hrady na obranu

- Proč se hrad obtížně dobýval? Které obranné prvky z hradů znáte? (možná budou děti znát z pohádek)
- u hranic např. Kašperk, Radyně, nakonec lze zmínit i Karlštejn, který byl Karlem IV. vybudován jako místo pro uložení královských pokladů

Str. 6

Téma: Karlův most

- Který most dal asi Karel IV. zbudovat? (náповěda: nejznámější pražský most, jmenuje se po něm)
- Karel IV. měl vizi, na obrázku ukázka, jak se most tenkrát budoval, lze dále rozvíjet
- lze také zhlédnout krátkou animaci „Karlův most – Stavba pilíře a klenebního pole ve 14. století“

Str. 7

Téma: podpora výstavby kostelů

- Co je to katedrála? Co asi dělá lišák?
- i tady má Karel IV. vizi, pro zajímavost: spojené ruce symbolizují víru v Boha, směřování k Bohu, k nebi: vysoké štíhlé věže, lomený oblouk – typické pro gotiku, zbytečně pojem gotika nepoužívat

Str. 8

Téma: podpora kultury

- Proč asi Karel IV. pozval malíře a stavitele z jiných zemí?

... na obrázku je obraz Mistra Theodorika Sv. Lukáš Evangelista, Mistr Theodorik byl malíř deskových obrazů (obrazy se ještě nemalovaly na plátno) a nástěnných maleb a dvorním malířem Karla IV. v Praze a na Karlštejně

Str. 9

Téma: koruna

? Z čeho je asi koruna vyrobena? Kdy král korunu používá? Při jakých příležitostech? (Lze odvodit i z ilustrací v této knížečce)

... tuto korunu nechal Karel IV. zasvětit sv. Václavovi, je základem korunovačních klenotů

Str. 10

Téma: vzdělanost

? Čím Karel IV. na obrázku píše?

... vzdělání Karla IV. bylo na tu dobu výjimečné i na panovníka, natož na běžný lid, to, co dnes považujeme za samozřejmé, totiž že v naší společnosti všichni umí číst a psát, ve středověku neplatilo, většina lidí to neuměla;

- lze rozvést na výhody dovednosti číst a psát a dorozumět se cizími jazyky

Str. 11

Téma: založení univerzity

? O kterou univerzitu se jedná? (náповěda: dnes nese jméno svého zakladatele)

Str. 12

Téma: víra v Boha

? Kde je na obraze Karel IV.? Před kým klečí?

... na znázorněné části obrazu, který si objednal pražský arcibiskup Jan Očko z Vlašimi, vidíme klečícího Karla IV., za ním jej podporuje sv. Zikmund, Karel IV. klečí před Pannou Marií s Ježíškem;

- nabízí se prostor pro vysvětlení, co je to víra v Boha, co dělá člověk, který věří v Boha, možnost vést děti k toleranci, rozhodně nesoudit, zda je správné věřit, či ne, nepřesvědčovat

Str. 13

Téma: turnaj

? Viděli jste v některé pohádce rytířský turnaj?

... rytířská kultura, zábava šlechticů té doby, Karel IV. se vydával na turnaje v přestrojení, ne jako císař a král

Str. 14

Téma: vinice

? Co drží Karel IV. v pravé ruce? Proč asi lišák tleská? Koho plaší?

... další příklad rozvoje české země;

- žáci z Prahy mohou znát městskou čtvrť Vinohrady, jejíž název k vinohradnictví, které zde Karel IV. založil, odkazuje; lze pak dále rozšířit na téma, jak asi vznikly názvy obcí či městských částí, z nichž žáci pocházejí

Str. 15

Téma: památka – socha

? Proč má lišák na tričku Karla IV.?

... lze v okolí školy či dále v obci vyhledat sochu, určit, koho představuje, a zjistit, co dobrého dotyčný vykonal, že je mu na památku vystavěna socha

Str. 16

Téma: vlastní vyprávění

? shromáždění všech vědomostí na základě ob-
rázků, na co si žáci vzpomenou

... tento materiál lze použít i ve vyšších ročnících –
třeba ve vlastivědě